

צפניה - מצודת ציון

[א](#) [ב](#) [ג](#) [ד](#)

צפניה פרק-א

[ב] אסוף אסף. ענין כליון כמו ואספת את נפשך (שופטים יח) והיה ראוי לומר אסף אסף ותחסי האליף : **[ג] את הרשעים.** עם הרשעים : **[ד] שאר.** שיוור : **הכמרים.** כן יקראו כהני עבודת כוכבים וכן וכמריו עליו יגילו (הושע י) : **הכהנים.** הם מין אחר מתחלפים בלבושיהם : **[ו] הנסוגים.** ענין החזרה לאחור כמו ולא נסוג ממך (תהלים פ) : **[ז] הס.** ענין שתיקה כמו ויהס כלב (במדבר יג) : **הקדיש.** ענין הזמנה כמו קדשו קהל (יואל ב) : **קראיו.** המזומנים לסעודה וכן בראש הקרואים (ש"א ט) : **[ח] ופקדתי.** ענין השגחה : **נכרי.** ענין זרות : **[ט] הדולג.** ענין קפיצה : **המפתן.** אסקופה כמו מתחת מפתן הבית (יחזקאל מז) : **חמס.** עושק : **[י] המשנה.** מלי שנים ור"ל בין שתי החומות שהיא משנה לעיר וכן והיא יושבת בירושלים במשנה (מ"ב כב) : **[יא] הילילו.** מלי יללה : **המכתש.** שם מקום בירושלים עמוקה ככלי המכתשת שדוכין בה בשמים : **נדמה.** ענין כריתה כמו ער מואב נדמה (ישעיה טו) : **עם כנען.** ר"ל עדת התגרים כמו כנען בידו מאזני מרמה (הושע יב) : **נטילי.** ענין משא כמו ונטל החול (משלי כו) : **[יב] אחפש.** ענין בקור ודרישה כמו תמנו חפש מחפש (תהלים סד) : **הקופאים.** הצפים ממעל כי ויצף הברזל (מ"ב ו) תרגומו וקפא פרזלא : **שמריהם.** הוא עכירת המשקה הנופל לשולי הכלי כמו ושקט הוא אל שמריו (ירמיה מח) : **ירע.** מלשון רעה : **[יג] חילם.** עשרם כמו ישא את חיל דמשק (ישעיה ח) : **למשסה.** ענין רמיסה כמו למשסה ואין אומר השב (שם מב) : **[יד] צורח.** ענין שאגת קול גדול כמו יריע אף יצריח (, שם) : **[טו] עברה.** ענין כעס : **ומצוקה.** עניינו כמו צרה וכן בארץ צרה וצוקה (שם ל) וכפל המלה בשמות נרדפים להפלגות הענין : **שואה ומשואה.** ענין חושך ושממון כמו אמש שואה ומשואה (איוב ל) : **וערפל.** הוא עב הענן : **[טז] הפנות.** הם המגדלים שדרכם לעמוד בפנות וזויות המבצר : **[יז] והצרותי.** מלי צרה : **ולחומם.** כן יקרא גם הבשר כמו כי

לחמם לנפשם (הושע ט) : כגללים. כצואה כמו כגללו לנצח יאבד (איוב כ) : **[יח] קנאתו**. ענין כעס וחמה כמו הם קנאוני בלא אל (דברים לב) : **תאכל**. ענין השחתה : **נבהלה**. מלי בהלה :

צפניה פרק-ב

[א] התקוששו וקושו. ענין החפוש והלקיטה היטב כמו לקושש קש (שמות ה') : **נכסף**. ענין חשק וחמוד כמו נכסוף נכספתה (בראשית לא) : **[ב] חוק**. גזירת המקום : **כמוץ**. היא פסולת התבואה כמו כמוץ יסוער מגורן (הושע יג) : **[ג] בקשו**. ענין דרישה : **[ה] חבל**. כן יקרא המחוז כמו חבלי מנשה (יהושע יז) : **[ו] נות**. מלי נוה ומדור : **כרות**. ענין חפירה כמו בור כרה (תהלים ז) : **וגדרות**. בנין גדר למרבץ צאן : **[ז] ירעון**. מלי מרעה : **ירבצון**. ענין השכיבה לנוח : **ושב**. ענין ההשקט ומרגוע כמו בשובה ונחת (ישעיה ל) : **שביתם**. מלי שבי הגולה : **[ח] וגדופי**. ענין חרפה כמו וישראל לגדופים (שם מג) : **[ט] ממשק**. ענין השמעת קול כמו כמשק גבים (שם לג) : **חרול**. מין קוצים כמו תחת חרול יספחו (איוב ל) : **ומכרה**. מלי כרייה וחפירה : **יבזום**. מלי בזה : **[י] גאונם**. מלי גאווה : **[יא] רזה**. ענין כחשות כמו במשמניו רזון (ישעיה ו) : **[יג] ציה**. ענין חורב ויובש : **[יד] חיתו**. גם הבהמה תקרא בשם חיה וכן וחיתם לדבר הסגיר (תהלים עח) : **קאת**. קפוד. שמות עופות המצויות בחרבות : **בכפתוריה**. כן יקרא המשקוף לפי שעושין בו ציורי כפתורים וכן הך הכפתור (עמוס ט) : **ילינו**. ענין התמדה וכן צדק ילין בה (ישעיה א) : **ישורר**. מלי שיר ורנן : **חרב**. מלי חורבן : **בסף**. מזוזה כמו וסף השער (יחזקאל מ) : **ארזה**. תקרת הארז : **ערה**. ענין גלוי כמו וקיר ערה מגן (ישעיה כ"ב) : **[טו] העליזה**. ענין שמחה כמו יעלזו חסידים (תהלים קמט) : **ואפסי**. כמו ואין : **ישרוק**. ענין השמעת קול הבאה בקבוץ השפתים כמו שרקו ויניעו ראשם (איכה ב') : **יניע**. מלשון הנעה והנדה :

צפניה פרק-ג

[א] מוראה ונגאלה. ענין שניהם מלוכלך ומטונף כמו ושמתיך כרואי (נחום ג) וכמו נגאלו בדם (ישעיה נט) וכפל המלה בשמות נרדפות : **היונה**. מלי אונאה ועניינו קחת ההון וכן מפני חרון היונה (ירמיה כה) : **[ג] גרמו**. ענין עצם כמו גרמיו כמטיל ברזל (איוב מ) : **[ד] פוחזים**. קלי הדעת וכן אנשים ריקים ופוחזים (שופטים ט) : **בוגדות**. מלי בוגד : **חללו**. ענין בזיון : **חמסו**. ענין הסרה כמו ויחמוס כגן שכו (איכה ב) : **[ה] לאור**. ר"ל ברור

כאור ודומה לו : **נעדר**. ענין חסרון כמו איש לא נעדר (ישעיה מ) :
[ו] נשמו. מל' שממון : **פנותם**. הם המגדלים הגבוהים כמו ועל הפנות
הגבוהות (לעיל א) : **החרבתי**. מל' חרבן : **חוצותם**. ענין שוק ורחוב :
נצדו. ענין שממון כי והשמותי אני את הארץ (ויקרא כו) ת"א ואצדי :
[ז] אך. עניינו כמו באמת וכן אך עצמי ובשרי אתה (בראשית כט) :
מעונה. מדורה כמו ה' מעון אתה היית (תהלים צ) : **פקדתי**. צויתי כמו
והוא פקד עלי (עזרא א) : **עלילותם**. מעשיהם : **[ח] חכו**. ענין המתנה
ואיחור כמו ונסתה ולא תחכה (מ"ב ט) : **לעד**. ענין בזה ושלל כמו בבוקר
יאכל עד (בראשית מט) : **[ט] שפה**. כן יקרא לשון עם ועם וכן שפת רעהו
(שם יא) : **ברורה**. כלפי שקורא לשון העכו"ם עמקי שפה כמ"ש עם עמקי
שפה (ישעיה לג) קורא למולם לשון הקדש שפה ברורה ונקיה : **שכם**. ר"ל
צד אחד ודעה אחת כמו דרך ירצחו שכמה (הושע ו) : **[י] עתרי**. שם אומה
: **בת פוצי**. עדת פוצי והוא שם אומה : **יובילון**. ענין הבאה כמו יובל שי
(ישעיה יח) : **[יא] עלילותיך**. מעשיך : **עליזי**. ענין שמחה : **[יב] עני ודל**.
ר"ל מוכנע כעני ודל : **וחסו**. ענין בטחון : **[יג] תרמית**. מל' רמיה ומרמה
: **ירעו**. מל' מרעה : **ורבצו**. ענין השכיבה לנוח : **[טו] פנה**. ענין הסרה
וביעור כמו פנית לפניך (תהלים פ) : **[טז] ירפו ידיך**. כן נקרא המתפחד
ומתייאש וכן ורפה ידים (ש"ב יז) : **[יז] יחריש**. ענין שתיקה כמו והחריש
לה (במדבר ל) : **[יח] נוגי**. מל' יגון ותוגה : **ממועד**. ענין זמן ועת כמו
למועד אשוב אליך (בראשית יח) : **אספתי**. ענין הכנסה כמו ואין איש
מאסף אותם (שופטים יט) : **משא**. מל' משא וסבל : **[יט] עושה**. ענין
כתישה ומעוך כמו בעשות ממצרים דדיך (יחזקאל כג) : **מעניך**. מל' עינוי
: **הצולעה**. החגרת כמו והוא צולע על ירכו (בראשית לב) : **והנזחה**.
מלשון דחיה : **לתהלה**. מל' הלול ושבח : **לשם**. ר"ל לפרסום שם טוב :
[כ] בשובי. ענין השקט ומרגוע כמו בשובה ונחת (ישעיה ל) : **שבותיכם**.
מל' שבי הגולה : וסגנים (יחזקאל כג) :

צפניה פרק ד

[ד] ספונים. ענין תקרת הכסוי כמו וספון בארז (ירמיה כב) : **חרב**.
מלשון חורבן : **[ה] דרכיכם**. ר"ל עסקיכם